

Mezinárodní komise pro ochranu Labe Internationale Kommission zum Schutz der Elbe

Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe

Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe k aktualizaci plánu povodí (část A) na období 2022–2027

**Dokument pro připomínky veřejnosti dle čl. 14 odst. 1b
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES
ze dne 23. října 2000,
kterou se stanoví rámec pro činnost
Společenství v oblasti vodní politiky
(Rámcová směrnice o vodách)**

stav: 17. 10. 2019

Vážení spoluobčané v povodí Labe,

v prosinci 2015 byl zveřejněn aktualizovaný Mezinárodní plán oblasti povodí Labe na období 2016 – 2021, hlavní dokument při implementaci Rámcové směrnice o vodách v povodí Labe. Je členěn na část A, která pojednává otázky relevantní pro celou mezinárodní oblast povodí, a na části B – národní plány států v povodí Labe.

Cílem Rámcové směrnice o vodách je dosažení dobrého stavu povrchových a podzemních vod pokud možno do konce roku 2015. Směrnice ovšem připouští prodloužení této lhůty až o dvě další šestiletá plánovací období, tedy nejpozději do konce roku 2027. Přitom je nutné plány povodí vždy po šesti letech přezkoumat a aktualizovat na základě nových poznatků a skutečností.

Dokument, který máte před sebou, obsahuje předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami, které byly zjištěny v mezinárodní oblasti povodí Labe na plánovací období 2022 – 2027 a jejichž řešení je v rámci aktualizace plánu povodí nutné koordinovat na mezinárodní úrovni.

Velmi si přejeme, abyste si našli chvíli času k jeho pročtení, uvědomili si, jaké významné problémy v oblasti vodního hospodářství existují ve Vašem regionu a pokud shledáte, že je náš dokument neúplný nebo nedostatečný, zaslali na příslušná kontaktní místa svůj návrh na jeho doplnění nebo změnu.

Obsah:

1.	Zásady	4
2.	Kompetence v povodí Labe	4
3.	Kde najdete příslušný dokument určený k připomínkovému řízení?	5
4.	Co musí stanovisko s připomínkami obsahovat?	6
5.	Na koho adresovat své stanovisko a připomínky?	6
6.	Do kdy mohu podat své stanovisko?	6
Příloha 1:	Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe	7
Příloha 2:	Časový plán pro připomínkování významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe	13
Příloha 3:	Kontaktní partneři k připomínkovým dokumentům na národní úrovni (úroveň B) v povodí Labe v České republice, Německu, Rakousku a Polsku	14

1. Zásady

Přezkoumání a aktualizace části A Mezinárodního plánu povodí Labe mají být ukončeny v roce 2021 zveřejněním aktualizovaného Mezinárodního plánu povodí Labe na plánovací období 2022 – 2027. Stejně jako v minulém plánovacím období se počítá s třístupňovým připomínkovým řízením, na kterém se můžete aktivně podílet:

- **Od 22. 12. 2018 do 22. 6. 2019** jste měli možnost se vyjádřit k **časovému plánu a programu prací** pro přezkoumání a aktualizaci plánu povodí.
- **Od 22. 12. 2019 do 22. 6. 2020** máte příležitost se vyjádřit k významným problémům nakládání s vodami v mezinárodní oblasti povodí Labe. Příslušný podrobný časový plán naleznete v **příloze 2**.
- **Od 22. 12. 2020 do 22. 6. 2021** budete mít možnost připomínkovat návrh části A Mezinárodního plánu povodí Labe na období 2022 – 2027.

Část A Mezinárodního plánu povodí Labe na období 2022 – 2027 bude obsahovat informace o stavu celého povodí Labe a souhrn nezbytných opatření, která bude třeba realizovat v zájmu zlepšení stavu vod. Také objasní cíle, k jejichž dosažení je třeba koordinovaného postupu na mezinárodní úrovni, a ukáže pokrok při dosažení cílů oproti druhému plánovacímu období.

Rámcová směrnice o vodách umožňuje každému jednotlivému občanovi a společenským zájmovým skupinám se do tohoto procesu aktivně zapojit.

Předkládaný dokument poskytuje souhrnný přehled o účasti veřejnosti na implementačním procesu Rámcové směrnice o vodách pro celé povodí Labe a informuje o možnostech zapojení do tohoto procesu. Následující kapitoly popisují etapu připomínkového procesu k významným problémům nakládání s vodami zjištěným v mezinárodní oblasti povodí Labe a požadavky, které je třeba u stanovisek zohlednit.

2. Kompetence v povodí Labe

Povodí řeky Labe je mezinárodní povodí (mezinárodní oblast povodí Labe). Zahrnuje území čtyř států – České republiky, Německa, Polska a Rakouska. Německá část povodí Labe zasahuje na území deseti spolkových zemí.

Hlavní oblasti práce při naplňování cílů Rámcové směrnice o vodách jsou v rámci mezinárodní oblasti povodí Labe rozděleny do různých úrovní, což rovněž platí pro připomínkový proces k významným problémům nakládání s vodami.

2.1 Úroveň A

Pro účely nadnárodního plánování v rámci celé mezinárodní oblasti povodí Labe se zpracovávají společné dokumenty na tzv. „úrovni A“. Tyto práce probíhají pod zastřešením Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL).

Zpracované dokumenty, které slouží k přezkumu a aktualizaci části A Mezinárodního plánu povodí Labe, dostává veřejnost, tedy Vy, k připomínkování. Vzhledem k souhrnnému charakteru za celé povodí Labe mají tyto dokumenty nejnižší míru podrobnosti.

2.2 Úroveň B

Na úrovni jednotlivých států v povodí Labe jsou veřejnosti poskytovány k vyjádření další, podrobnější dokumenty, které slouží k přezkumu a aktualizaci národních plánů povodí Labe.

Práce v české části povodí Labe koordinuje Ministerstvo životního prostředí ČR a Ministerstvo zemědělství ČR. Vedle národního plánu české části mezinárodní oblasti povodí Labe je zpracováno 5 plánů dílčích povodí. Připomínkové dokumenty pro přezkum a aktualizaci plánů dílčích povodí mají nejvyšší podrobnost.

Práce v německé části povodí Labe jsou koordinovány ve Společenství oblasti povodí Labe (FGG Elbe), kde je zastoupeno všech deset spolkových zemí, ležících v německé části povodí Labe. Na základě federativního uspořádání odpovídají v Německu za implementaci Rámcové směrnice o vodách spolkové země.

Práce v rakouské části povodí Labe koordinuje Spolkové ministerstvo pro udržitelný rozvoj a cestovní ruch.

Práce v polské části povodí Labe koordinuje Národní vodohospodářská správa při Státním vodohospodářském podniku Polské vody.

3. Kde najdete příslušný dokument určený k připomínkovému řízení?

Dokumenty k připomínkování na úrovni A můžete získat přímo na internetových stránkách Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL). Kromě toho jsou tyto dokumenty také v papírové formě k nahlédnutí v sekretariátu MKOL:

Internationale Kommission zum Schutz der Elbe
Fürstenwallstraße 20
39104 Magdeburg
www.ikse-mkol.org
sekretariat@ikse-mkol.org

Pokud máte zájem o informace o plánování a dokumenty k připomínkování v mezinárodní oblasti povodí Labe na národní úrovni (**úroveň B**) v České republice, Německu, Rakousku a Polsku, můžete je získat prostřednictvím odkazů na domovských stránkách příslušných úřadů a institucí, uvedených souhrnně v **příloze 3**.

4. Co musí stanovisko s připomínkami obsahovat?

Abychom mohli Vaše došlé připomínky řádně zpracovat, potřebujeme, aby Vaše stanovisko obsahovalo níže uvedené údaje (údaje budou zpracovány v souladu s podmínkami GDPR¹):

- jméno a příjmení, adresa bydliště,
- jméno a adresa Vašeho svazu nebo Vaší instituce, kterou zastupujete,
- název Vaší obchodní firmy, příp. jméno a sídlo u právnických osob.

5. Na koho adresovat své stanovisko a připomínky?

Svá stanoviska a připomínky k připomínkovým dokumentům na úrovni A zasílejte prosím na sekretariát MKOL (viz bod 3).

Důležité je, abyste své připomínky a stanoviska odevzdali písemně, a to buď formou dopisu či elektronickou poštou. V tom případě není nutné, aby připomínky obsahovaly elektronický podpis.

6. Do kdy mohu podat své stanovisko?

Rámcová směrnice o vodách vyžaduje poskytnutí minimální lhůty šesti měsíců na písemné připomínky veřejnosti. Své stanovisko k tomuto dokumentu můžete podat **v době od 22. 12. 2019 do 22. 6. 2020.**

7. Jak proběhne vyhodnocení připomínek?

Po uzavření konzultací dne 22. 6. 2020 budou připomínky vyhodnoceny v MKOL. Vyhodnocení výsledků připomínkového řízení a z toho vyplývající závěry pro sestavení Mezinárodního plánu povodí Labe budou zveřejněny na domovské stránce MKOL do konce října 2020 (viz též časový plán v příloze 2).

¹ ONOÚ/GDPR: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) – viz: <https://www.ikse-mkol.org/cz/ochrana-osobnich-udaju/>

Příloha 1: Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe

Podle čl. 14 Rámcové směrnice o vodách (dále jen RSV) jsou členské státy EU – Česká republika, Německo, Rakousko a Polsko – povinny do 22. 12. 2019 zveřejnit předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v povodí Labe pro třetí plánovací období a zpřístupnit jej tak, aby k němu veřejnost mohla vyjádřit své připomínky. Před aktualizací plánů povodí je zapotřebí stanovit, které problematické oblasti budou vyžadovat koordinaci na mezinárodní úrovni. Výsledky projednání na mezinárodní úrovni budou zohledněny v plánech povodí a programech opatření států na plánovací období 2022 – 2027.

A. Významné problémy nakládání s vodami na mezinárodní úrovni

Byly identifikovány tři významné problémy nakládání s vodami, k jejichž řešení je nutná koordinace na mezinárodní úrovni:

- zlepšení struktury a průchodnosti toků,
- snížení významného látkového zatížení živinami a znečišťujícími látkami,
- dopady klimatické změny (sucho, nedostatek vody, extrémní hydrologické jevy a další dopady).

Zatímco první dva problémy nakládání s vodami byly jmenovány jako nadnárodní prioritní oblasti činnosti již pro nyní probíhající druhé plánovací období, vodohospodářské výzvy spojené s tématem klimatické změny (mj. minimální ekologické průtoky, nedostatek vody, epizody přívalových srážek, zvýšené teploty vody atd.) se v posledních letech dostávaly stále více do popředí zájmu i na mezinárodní úrovni, takže je nutno je v nadcházejícím plánovacím období klasifikovat jako významné i pro celou oblast povodí.

Pro všechny tři jmenované významné problémy nakládání s vodami jsou v další části uvedeny a blíže vysvětleny jednotlivé aspekty a je naznačen společný přístup států v povodí Labe k jejich řešení.

1. Zlepšení struktury a průchodnosti toků

Problém:

- Změny ve struktuře vodních toků způsobené jejich úpravou, napřimováním a údržbou, které brání dosažení cílů pro biologické složky kvality a zhoršují přiměřená stanoviště s vhodnými trdlišti a místy pro vývoj juvenilních ryb, kruhoústých a dalších vodních organismů v cílových oblastech migrace.
- Příčné stavby ve vodních tocích v souvislosti s výrobou elektrické energie, s povodňovou ochranou a regulací průtoků, které omezují průchodnost toku pro typické organismy Labe a narušují přirozený režim sedimentů a transport dnových splavenin. K narušenému režimu sedimentů vede také užívání území, vodní nádrže, ohrázení údolních niv, opevňování břehů apod.

Projednání a koordinace na úrovni mezinárodní oblasti povodí Labe

- Zlepšení vodních struktur vhodných pro typické organismy v povodí Labe, a to v Labi a jeho významných přítocích
 - Zlepšení struktur vodních toků, které přispěje k dosažení cílů pro biologické složky kvality, je jedním z předpokladů pro zlepšení ekologického stavu / potenciálu útvarů povrchových

vod. Výběr a realizace příslušných opatření je v kompetenci států v povodí Labe. Je však nutné, aby se státy navzájem informovaly o postupu a metodice.

- V roce 2013 vydala MKOL publikaci „Údržba povrchových vod využívaných pro plavební účely v povodí Labe s ohledem na zlepšení ekologického stavu / potenciálu“. Ve zprávě jsou uvedena obecná doporučení, konkrétní návrhy a příklady údržby vodních cest na vnitrozemském úseku Labe a na Vltavě, které mají pozitivní ekologický dopad. Hlavním východícím principem návrhů a doporučení je dosažení pokud možno přirozené tvarové členitosti koryta a břehů, členitosti hloubek vody a rychlostí proudění. Návrhy a doporučení se tudíž vztahují na takové úseky Labe a vybraných přítoků, kde je ekologické zlepšení možné při zajištění funkcí vodního toku, zabezpečení plavby nebo jiných způsobů užívání vod. Publikace je pro Českou republiku a Německo vodítkem při provádění údržby vodních cest na vnitrozemském úseku Labe a na Vltavě, uváděné návrhy a doporučení lze však analogicky využít i při údržbě ostatních vodních toků. Tato doporučení jsou nadále oporou pro aktualizaci plánů povodí a sestavení programů opatření států pro druhé plánovací období a budou využita i ve třetím plánovacím období.
- Pro strukturu vodních toků hrají sedimenty důležitou roli. Význam managementu sedimentů se ukázal již v plánu povodí z roku 2009. V roce 2014 zveřejnila MKOL svoji Konceptci pro nakládání se sedimenty, která mimo jiné tematizuje zvláštní význam režimu sedimentů pro hydromorfologii vodního toku. Centrální doporučený postup na vnitrozemském úseku Labe z hlediska hydromorfologie zní, že je třeba sledovat přístupy v uceleném povodí, které jsou zaměřeny na vyrovnaní deficitu sedimentů a na účinné zamezení dalšímu prohlubování dna. K tomu patří i zvýšený přísun sedimentů z povodí, mj. pomocí zlepšené průchodnosti pro sedimenty. Ve slapovém úseku Labe má být optimalizovaná a koordinovaná činnost v rámci údržby vodního toku dosaženo pokud možno vyváženého režimu sedimentů. Vedle toho by hydromorfologicky účinná hydrotechnická opatření měla ovlivnit charakteristiku přílivu a odlivu s cílem snížit vliv přílivového proudění („tidal pumping“), a tím i transportu jemných sedimentů proti proudu v estuáru.

Naplňování Konceptce pro nakládání se sedimenty je v MKOL pravidelně řešeno. Doporučení této Konceptce cílí mj. na podporu průchodnosti pro sedimenty a na zlepšení režimu sedimentů; budou zohledněna při aktualizaci plánů povodí pro třetí plánovací období a slouží státům jako opora při sestavování jejich programů opatření.

– Stanovení požadavků na obnovení průchodnosti:

- Obnovení průchodnosti pro ryby, mihule a na lokální úrovni také pro makrozoobenthos je jednou z centrálních úloh při implementaci RSV v povodí Labe. Koordinace tohoto významného problému nakládání s vodami probíhá prostřednictvím takzvané nadregionální prioritní říční sítě. Vedle Labe samotného sem v současné době patří více než 50 jeho přítoků (o 10 více než v prvním plánovacím období). V současném druhém plánovacím období se zamýšlí zprůchodnit více než 300 míst s příčnými překážkami.
- Dosud byla na vodních tocích realizována pouze část opatření k obnovení jejich průchodnosti. Důvody pro prodlevy jsou časově náročná schvalovací řízení, vazby na další vodo-hospodářská opatření, např. sanační opatření na samotné příčné stavbě, nebo zapojení do rozsáhlého plánování rozvoje vodních toků a opatření ke zlepšení struktury vodních toků. Usiluje se však o to, aby plánovaná opatření byla do konce roku 2021 realizována. Při plánování pro třetí plánovací období bude vzat v úvahu očekávaný stav realizace ke konci roku 2021.
- Stejně jako u aktivit pro zlepšení struktury vodních toků mají být i při obnově jejich průchodnosti zohledněna doporučení z Konceptce MKOL pro nakládání se sedimenty (viz výše).
- Na národní úrovni se v druhém plánovacím období neklade důraz pouze na nadregionální prioritní vodní toky, ale byly stanoveny operativní cíle také pro menší vedlejší toky. Tímto způsobem jsou podporována i rozmanitá opatření na vysazování migrujících druhů ryb v povodí Labe. V tomto trendu má být pokračováno i ve třetím plánovacím období.

2. Snížení významného látkového zatížení živinami a znečišťujícími látkami

Problém:

- Významné zatížení vod v povodí Labe živinami a znečišťujícími látkami z bodových a plošných zdrojů, které brání dosažení cílů nakládání s vodami v mezinárodní oblasti povodí Labe.

V minulosti již bylo dosaženo výrazného snížení látkového zatížení. Přes tyto úspěchy dosažební snahy ještě nestačí na splnění cílů RSV. Živiny a znečišťující látky stále patří mezi významné látkové zatížení, které v mnoha útvarech povrchových a podzemních vod zabraňuje dosažení dobrého stavu.

Projednání a koordinace na úrovni mezinárodní oblasti povodí Labe

- Snížení zatížení povrchových a podzemních vod v povodí Labe, brakických a pobřežních vod živinami a znečišťujícími látkami, stanovení vhodných opatření k dosažení cílů ve vodách oblasti povodí Labe.

Živiny

- Vnosy živin do povrchových a podzemních vod zůstávají i ve třetím plánovacím období jedním z hlavních vlivů v povodí Labe. Vysoké odnosy živin z vnitrozemí navíc znesnadňují také dosažení environmentálních cílů v Severním moři. Zatížení dusíkem a fosforem sice dlouhodobě klesalo, přesto takřka nikde nejsou dosaženy environmentální cíle v oblasti živin. Velmi variabilní hydrometeorologické podmínky zaznamenané v posledních letech vedly k silnému kolísání směrodatných hodnot koncentrací a odnosu živin.
- Na základě zjištěných průměrných ročních koncentrací celkového fosforu a celkového dusíku v období 2011–2015 a odpovídajících odnosů živin byla v níže uvedené Strategii stanovena potřeba snížení vnosů pro labské profily Hřensko/Schmilka a Seemannshöft tak, aby mohly být dosaženy cílové hodnoty živin z pohledu ochrany mořského prostředí.
- V německé části povodí Labe dochází k vnosům dusíku převážně prostřednictvím podzemních vod a drenáží zemědělských ploch. U vnosů fosforu v české části dominují komunální čistírny odpadních vod.
- V říjnu 2018 MKOL schválila svoji Strategii ke snížení obsahu živin ve vodách v mezinárodní oblasti povodí Labe (www.ikse-mkol.org). Strategie představuje důležitý podklad pro aktualizaci plánů povodí a programů opatření pro třetí plánovací období. Jsou v ní stanoveny nadregionální cíle a v desetibodovém plánu jsou předloženy odpovídající návrhy řešení². Aby bylo v budoucnosti možné účinně snížit vnosy živin v povodí Labe, je nezbytné informovat o výhodách celostně orientované ochrany vod.

Znečišťující látky

- Znečišťující látky v povrchových vodách mohou mít toxické účinky na živočichy a vegetaci již ve stopových koncentracích, zprostředkovaně pak mohou mít negativní vliv na lidské zdraví prostřednictvím různých způsobů využití, jako je např. získávání pitné vody, konzumace ryb a využívání údolních niv pro zemědělské účely.

² Blíže viz

<https://www.ikse-mkol.org/cz/temata/jakost-vody/mezinarodni-merici-sit-a-mezinarodni-program-mereni/strategie-zur-minderung-der-naehrstoffeintraege-in-gewaesser-in-der-internationalen-flussgebietseinheit-elbe/>

- Výsledky hodnocení útvarů povrchových a podzemních vod v povodí Labe ukázaly, že u některých látek, které se podle RSV využívají pro posouzení chemického nebo ekologického stavu, není dosaženo dobrého stavu vodních útvarů. Řada látek ohrožuje také cíle ochrany moří. Transfer znečišťujících látek z celého povodí Labe vede k výraznému omezení při nakládání se sedimenty, zejména ve slapovém úseku Labe.
- Ačkoli lze již u některých znečišťujících látek konstatovat klesající koncentrace, netýká se to zejména tak zvaných všudypřítomných látek, například rtuti v biotě. Některé persistentní znečišťující látky, které se jen velmi pomalu přirozeně odbourávají a kumulují se ve vodních sedimentech a organismech, zůstávají nadále nadregionálním problémem.
- Řada anorganických a organických látek pochází převážně ze starších vnosů. Významnou měrou se jedná o problém plavenin a sedimentů, resp. problém půd. Při povodních může docházet také k remobilizaci znečišťujících látek vázaných na sedimenty.
- Četná opatření se plánují a realizují na základě Koncepce MKOL pro nakládání se sedimenty (dále jen Koncepce), uveřejněné v roce 2014. V centru zájmu přitom stojí odstraňování úložišť starých sedimentů a sanace bodových zdrojů a starých zátěží.

V MKOL probíhá pravidelná výměna informací k naplňování Koncepce. Koncepce byla v roce 2018 aktualizována, konkrétně byly aktualizovány prahové hodnoty pro klasifikaci plavenin a sedimentů a pro klasifikaci byl zaveden takzvaný index kvality sedimentů (SQI)³. SQI je vhodný ke klasifikované vizualizaci vývoje obsahů znečišťujících látek relevantních pro Labe v plaveninách/sedimentech. Aplikace SQI v mezinárodní oblasti povodí Labe umožňuje znázornit a ukázat významnost časového vývoje kvality v jedné lokalitě a jeho prostorovou diferenciaci v podélném profilu toku. Epizody, jako byl vnos polychlorovaných bifenyly na dolním úseku českého Labe v roce 2015 nebo uvolňování znečišťujících látek (zejména rtuti, DDT, hexachlorbenzenu a fluoranthenu) z kontaminovaných starých sedimentů na dolním úseku volně tekoucího českého Labe, se odrážejí ve zvýšení příslušných indexů SQI. Koncepce bude podle potřeby dále aktualizována.

Doporučení ke snížení zatížení znečišťujícími látkami z Koncepce budou zohledněna při aktualizaci plánů povodí pro třetí plánovací období a slouží státům jako opora při sestavování jejich programů opatření.

- Nezbytná opatření jsou plánována a realizována s ohledem na původce znečištění a na cesty vnosu. Kromě nadále nezbytných detailních analýz aktuálního zatížení sem patří rovněž plány na zadržování znečišťujících látek, nakládání se sedimenty, sanaci starých ekologických zátěží a opatření v oblasti odvodňovacích štol starých rudných dolů. Do diskuse o řešení problému přitom stále více promlouvá problematika subjektů výše a níže na toku. Kromě toho se díky zlepšení čištění splaškových a srážkových vod daří znečišťující látky dále redukovat i na čistírnách odpadních vod pro veřejnou potřebu.

³ Blíže viz https://www.ikse-mkol.org/fileadmin/media/user_upload/CZ/04_Temata/02_Jakost%20vody/MKOL_SQI_300419.pdf.

3. Dopady klimatické změny (sucho, nedostatek vody, extrémní hydrologické jevy a další dopady)

Problém:

- Z výsledků pozorování klimatických a hydrologických veličin je zřejmé, že v povodí Labe dochází ke změnám. Častější výskyt přívalových srážek v posledních letech a také průměrné roční teploty již několik let značně převyšující dlouhodobý průměr s odpovídajícími situacemi hydrologického sucha jsou markantními jevy klimatické změny, které mají také vliv na otázky a oblasti činnosti při nakládání s vodami podle požadavků RSV. Pozorovaná klimatická změna vede k široké škále dopadů na životní prostředí a na společnost a projevuje se v povodí Labe rostoucí teplotou vzduchu a častějším výskytem teplotních extrémů, snížením letních srážkových úhrnů se zvýšeným výskytem hydrologického sucha a zvýšením teploty vody. To dokládá i vývoj vodohospodářské situace v povodí Labe v posledních letech: Po extrémní povodni na Labi a některých jeho přítocích v roce 2013 přišlo období sucha, které trvá od roku 2014 (výrazně suché byly především roky 2015, 2018 a 2019).

Mezi závažné dopady klimatické změny patří zvyšování zranitelnosti vodních zdrojů v souvislosti se zhoršující se kvalitou. Dlouhodobé změny meteorologických nebo klimatických veličin (teplota, srážky, vítr, atd.) přímo či nepřímo ovlivňují režim vody v krajině. K tomu patří režim odtoku, výskyt povodní a hydrologického sucha a v souvislosti s tím struktura vodních toků a doplňování zásob podzemních vod, jakož i fyzikálně-chemické a biologické vlastnosti útvarů povrchových vod a kvalita podzemních vod. Již jenom periody veder resp. sucha, které v posledních dvou letních obdobích určovaly ráz počasí v povodí Labe, ukazují na velkou potřebu přijmout vodohospodářská opatření, např. integrovaný management hydrologického sucha, opatření ke zvýšení odolnosti vod vůči extrémním událostem, opatření osvěty a na preventivní vodohospodářské plánování.

Dopady klimatické změny ve vztahu k ochraně před povodněmi jsou zohledněny v rámci aktualizace plánů pro zvládnutí povodňových rizik. Povodně mohou navíc způsobit také zhoršení kvality vody v důsledku splachu živin a znečišťujících látek z plochy povodí nebo v důsledku remobilizace kontaminovaných sedimentů uložených v tocích nebo jejich postranních strukturních.

- Nedostatek vody nastává, když stávající vodní zdroje nestačí na uspokojení potřeby různých uživatelů, včetně ekologických požadavků. Může být způsoben, resp. prohlouben odběry a převody vody, hydrologickým suchem i očekávanými dopady změny klimatu. Dopady sucha a nedostatku vody jsou popsány výše. Sucho a nedostatek vody mají dopady nejen na potřeby člověka (zásobování pitnou vodou, využívání vod), ale i na biologické a fyzikálně-chemické složky kvality podle RSV.

Zohlednění dopadů klimatické změny a nedostatku vody vyžaduje náležité posouzení napříč sektory. Vzhledem k vazbám na jiné významné problémy nakládání s vodami (zatížení živinami a znečišťujícími látkami, struktura vodních toků) je nezbytný dlouhodobý a integrativní přístup.

Projednání a koordinace na úrovni mezinárodní oblasti povodí Labe

- Státy v povodí Labe se na národní úrovni ve zvýšené míře zabývají dopady klimatické změny a potřebnými adaptačními strategiemi. Tyto práce vycházejí jednak z legislativních požadavků na různých úrovních nebo doporučení Evropské unie, jednak ale i z faktické potřeby těmto projevům čelit. Vedle výměny informací o národních přístupech a aktivitách jsou na mezinárodní úrovni ve třetím plánovacím období plánovány následující aktivity:
 - Prověření možných vlivů a dopadů klimatické změny a nedostatku vody při hodnocení stavu povrchových a podzemních vod.

- V souladu se Strategií měření MKOL má být ustaven mezinárodní mimořádný program měření pro sledování jakosti vody v případě mimořádných hydrologických situací. Výsledky a informace z tohoto programu budou v rámci MKOL vyhodnocovány a využívány pro posouzení dopadů klimatické změny.
- Hydrologické vyhodnocování častějších období sucha v povodí Labe a zveřejňování příslušných zpráv.
- Část A Mezinárodního plánu povodí Labe na období 2022–2027 bude obsahovat souhrnnou informaci o přístupu států při stanovení opatření s ohledem na dopady klimatické změny. Bude také zajištěna provázanost na národní plány pro zvládání povodňových rizik, ve kterých mají mít prioritu opatření, která zároveň pozitivně působí na dosažení cílů RSV.

B. Významné problémy nakládání s vodami na národní nebo regionální úrovni

Vedle problémů v oblasti povrchových vod, které je nezbytné řešit na základě projednání a koordinace na mezinárodní úrovni, existuje v povodí Labe řada dalších regionálně významných problémů nakládání s vodami v oblasti povrchových a podzemních vod, které lze sice řešit na regionální nebo vnitrostátní úrovni, ale jejich řešení může být podpořeno zejména výměnou informací. Sem patří mimo jiné:

- ekologické zlepšení dalších vodních toků (nikoliv jen nadregionálních prioritních vodních toků),
- napojení údolních niv, revitalizace,
- zajištění kvality vodních útvarů významných pro odběry vody pro úpravu na pitnou vodu, pro koupání a pro ochranu přírody (NATURA 2000),
- odsouhlasení k vlivům a managementu útvarů povrchových (případně i podzemních) vod podél státních hranic (řešeno v Komisích pro hraniční vody),
- odstranění deficitů při čištění odpadních vod, definice nejlepších dostupných technologií,
- sblížování národních norem environmentální kvality, spolupráce na tvorbě norem pro nové látky, případně i dalších legislativních návrhů,
- následky aktivní a bývalé těžby hnědého uhlí nadregionálního významu, obzvláště u podzemních vod,
- zatížení podzemních vod živinami a pesticidy,
- znečištění podzemních vod, zejména v důsledku starých ekologických zátěží a regionálně významné těžební činnosti,
- opatření ke zvládání povodňových rizik a jejich účinek na povrchové vody, především
 - obnova přirozených retenčních prostorů a zmírnění zásahů v oblastech údolní nivy, které jsou pravidelně zaplavovány,
 - technicko-strukturální protipovodňová opatření.

Příloha 2: Časový plán pro připomínkování významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe

Konečný termín	Obsah
Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami zjištěných v mezinárodní oblasti povodí Labe	
22. 12. 2019	Zahájení připomínkového řízení k „významným problémům nakládání s vodami v mezinárodní oblasti povodí Labe“
22. 6. 2020	Ukončení připomínkového řízení k „významným problémům nakládání s vodami v mezinárodní oblasti povodí Labe“
15. 9. 2020	Vyhodnocení stanovisek a připomínek ⁴
30. 10. 2020	Schválení, zveřejnění souhrnu výsledků připomínkového řízení

⁴ Stanoviska a připomínky budou vzaty v úvahu při zpracování návrhu aktualizace části A Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe

Příloha 3: Kontaktní partneři k připomínkovým dokumentům na národní úrovni (úroveň B) v povodí Labe v České republice, Německu, Rakousku a Polsku

Státy	Příslušná Instituce	Podkladové materiály k dispozici na adrese:	
		Elektronická forma	Písemná forma k nahlédnutí
Česká republika (CZ)	Ministerstvo zemědělství	www.mze.cz pp@mze.cz	Ministerstvo zemědělství Těšnov 17 117 05 Praha 1
Německo (DE)	Společenství oblasti povodí Labe	www.fgg-elbe.de info@fgg-elbe.de	Flussgebietsgemeinschaft Elbe Geschäftsstelle Otto-von-Guericke-Straße 5 39104 Magdeburg
Rakousko (AT)	Spolkové ministerstvo pro udržitelný rozvoj a cestovní ruch (BMNT)	www.lebensministerium.at wisa.lebensministerium.at	Bundesministerium für Nachhaltigkeit und Tourismus (BMNT) Stubenring 1 1012 Wien
Polsko (PL)	Státní vodohospodářský podnik Polské vody, Národní vodohospodářská správa ve Varšavě	www.wody.gov.pl	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej ul. Grzybowska 80/82 00-844 Warszawa